

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. d)
Sociologie

Varianta 5

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Una dintre consecințele celibatului poate fi:

a. privarea de afectivitate	c. privarea de libertate
b. socializarea continuă	d. decesul partenerului

2. Un stat laic, într-o societate democratică, se caracterizează prin:

- a. decizii cu privire la credință, în ce, cum, sau ce credem
- b. guvernarea bisericii și lipsa unui transfer al acesteia din domeniul public în cel privat
- c. independență în raport cu valorile pe care biserica le promovează și le propagă
- d. impunerea de către biserică a propriilor valori și norme statului

3. Într-un regim democratic, orice partid politic de opoziție pune accent pe:

- a. promovarea doar a intereselor naționale
- b. rezolvarea conflictelor
- c. menținerea puterii pentru a distribui avantaje membrilor săi
- d. oferirea unor politici alternative la inițiativele guvernului

4. Ca instituție socială, familia se caracterizează ca având următoarele funcții:

- a. funcția biologică, funcția economică, funcția psihoafectivă, funcția educativă sau de socializare
- b. funcția economică, funcția psihosomatică, funcția educativă sau de socializare
- c. funcția biologică, funcția de educație nonformală, funcția de desocializare, funcția psihoafectivă
- d. funcția economică; funcția psihosomatică, funcția educativă sau de resocializare

5. Sentimentele de nemulțumire generează comportamente greu de înțeles de către conducere, precum sabotaj, forme de protest individuale, absenteism, întreruperea lucrului, ele determinând apariția:

a. segregării	c. conflictului etnic
b. discriminării	d. conflictului industrial

6. Sărăcia, ca fenomen social, este determinată de:

a. factori economici	b. nesăbuință	c. abundență	d. meritele individului

7. Subordonarea totală a intereselor cetățenilor față de interesele statului este o caracteristică a regimului politic:

a. mixt	c. totalitar
b. democratic	d. pluripartid

8. Educația care se transmite în instituțiile de învățământ, într-un cadru organizat și sistematic, constituie:

a. educația formală	b. educația informală	c. educația bisericii	d. educația familiei

9. Posibilitatea minorităților naționale de a învăța și de a susține examenele naționale în limba maternă reprezintă o formă de:

a. discriminare pozitivă	c. educație socială
b. respingere	d. discreditare

10. Din perspectivă sociologică, totalitatea instituțiilor care dețin suveranitatea asupra unui teritoriu delimitat se constituie în:

a. societate civilă	c. organizație nonguvernamentală
b. organizație transfrontalieră	d. stat

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte sociologice, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Conflict de rol	1. Este reprezentat de un ansamblu de idei, comportamente asociat unei poziții sociale, care definește relațiile acestuia cu alte poziții din cadrul sistemului social.
b. Status dobândit	2. În acest caz apare o contradicție între cerințele care configurează același rol.
c. Rol	3. Se referă la obiecte, ținute, comportamente care, în mod vizibil și social recognoscibil, arată cărui grup îi aparține deținătorul acestuia.
d. Simbol de status	4. Se referă la opiniile preconcepute față de anumiți oameni sau față de o persoană, din motive de rasă/etnie, sex etc.
	5. Presupune rezultatul eforturilor, capacităților și prestației personale.

12 puncte

B. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Sărăcia, pe lângă o problemă legată de resurse, este și o problemă cu caracter socio-cultural. Cei care trăiesc în condiții de sărăcie dezvoltă un sistem de valori și de convingeri ce reprezintă, de fapt, o „soluție” față de problemele cu care se confruntă, un „mod de adaptare” deviant la condițiile dificile de viață. Acest mod de adaptare implică o serie de trăsături, printre care: pasivitatea, resemnarea, ignorarea viitorului, fatalismul, lipsa de putere, nivelul scăzut al aspirațiilor, tendințe de infraționalitate etc. Toate aceste trăsături se transmit de la o generație la alta, asigurând perpetuarea condițiilor de sărăcie.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Formulați ideea principală a textului.	2 puncte
2. Explicați, în aproximativ o jumătate de pagină, modul specific în care interacționează două concepte sociologice la care face referire textul.	10 puncte
3. Construiți un argument care să confirme sau să infirme ipoteza potrivit căreia <i>resocializarea poate contribui sau influența pozitiv ori negativ o schimbare în societate, indiferent de zona de referință, fie ea economică, politică, educațională sau socială.</i>	3 puncte
4. Prezentați un punct de vedere personal referitor la importanța <i>educației informale în determinarea comportamentelor prosociale și a activităților de voluntariat.</i>	3 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Răspundeți fiecăreia dintre următoarele cerințe:

1. Precizați înțelesul noțiunii de <i>monografie socială</i> .	4 puncte
2. Menționați două caracteristici ale <i>grupului social mic</i> .	6 puncte
3. Evidențiați o corelație existentă între termenii <i>tehnică de cercetare</i> și <i>procedeu de cercetare</i> , redactând un text coerent, de o jumătate de pagină, în care să îi utilizați în sensul specific sociologiei.	10 puncte
4. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care <i>comunicarea directă contribuie la crearea și dezvoltarea grupurilor sociale mici</i> .	4 puncte
5. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, afirmația potrivit căreia <i>în interiorul unui grup social mic, poziția socială este factor determinant pentru formarea individului</i> .	6 puncte

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. d)
Sociologie
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 5

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-a, 2-c, 3-d, 4-a, 5-d, 6-a, 7-c, 8-a, 9-a, 10-d

10x3p= **30 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. câte 3 puncte pentru fiecare asociere corectă, astfel:

a-2; b-5; c-1; d-3

4x3p=**12 puncte**

B.

1. formularea ideii principale a textului **2 puncte**
2. - câte 1 punct pentru menționarea fiecăruia dintre cele două concepte sociologice la care face referire textul **2x1p=2 puncte**
 - explicarea modului specific în care interacționează conceptele menționate: explicare adecvată-4p./ explicare inadecvată-1p. **4 puncte**
 - coerența textului redactat **2 puncte**
 - încadrarea în limita de spațiu precizată **2 puncte**
3. construirea unui argument care să confirme sau să infirme ipoteza dată **3 puncte**
4. prezentarea unui punct de vedere personal referitor la importanța *educației informale în determinarea comportamentelor prosociale și a activităților de voluntariat* (în situația în care candidatul formulează punctul de vedere personal, fără să-l prezinte se acordă 1 punct din cele 3 puncte posibile) **3 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. precizarea înțelesului noțiunii de *monografie socială* **4 puncte**
2. câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două caracteristici ale *grupului social mic* **2x3p=6 puncte**
3. - câte 1 punct pentru utilizarea fiecăruia dintre termenii dați în sensul specific sociologiei **2x1p=2 puncte**
 - evidențierea unei corelații existente între termenii dați **4 puncte**
 - coerența textului redactat **2 puncte**
 - încadrarea în limita de spațiu precizată **2 puncte**
4. ilustrarea, printr-un exemplu concret, a modului în care *comunicarea directă contribuie la crearea și dezvoltarea grupurilor sociale mici* (în situația în care candidatul tratează subiectul la nivel teoretic, fără a formula un exemplu concret, se acordă 1 punct din cele 4 puncte posibile) **4 puncte**
5. - argumentarea afirmației potrivit căreia *în interiorul unui grup social mic, poziția socială este factor determinant pentru formarea individului*: argumentare convingătoare -4p./ argumentare neconvingătoare, superficială -2p. **4 puncte**
 - încadrarea în limita de spațiu precizată **2 puncte**